

הצעה ליישום השיפוט הגופני

שבתאי רביב

- ◀ על דרך ביצועו של השיפוט הגופני של הפרה בעדר מתנהל ויכוח בקרב אנשי הטיפוח, המחקר וציבור הבוקרים. הצעתי היא כעין פשרה בין ההצעות של שיפוט הבקר על ידי מאות בוקרים וההצעה הנגדית של שיפוט על ידי מספר מצומצם מאד של שופטים מקצועיים, והיא: **שיפוט על ידי חבר המזריעים**.
- המזריע מהווה החוליה המקשרת בין האגודה והבוקרים בשטח ומבצע למעשה, נכון להיום, את עבודת הטיפוח בשדה. המזריע הינו היום הגורם היציב ביותר במערכת. כידוע, הרפתנים ומרכזי הענף מתחלפים לעתים מזומנות. בארץ כ-40 מזריעים, אשר רבים מהם שורשיהם ברפת ומעורים במקצוע, יכולים לשמש בסיס שעליה תוטל משימה זו.
- פריטי ההצעה**
 - ◀ במסגרת הפגישות הדו-שבועיות המתקיימות באגודות, יש ללמד את ציבור המזריעים בארץ את השיפוט הגופני. נושא זה יכול להיות הנושא המרכזי לפגישות שתתקיימנה השנה. הלימוד ייעשה ברפתות בהדרכת שופטים מקצועיים.
 - ◀ לאחר ההכשרה, כל מזריע יהיה אחראי על השיפוט הגופני של הפרות בקיבוצים שבאזורו (4-5 משקים). אם השיטה תתבסס ותצליל, אפשר יהיה להרחיבה גם למושבים שבביקורת החלב.
 - ◀ המזריע ישפוט אחת ל-4 חודשים בליווי אחד הבוקרים שהצוות יבחר בו את המבכירות כ-100 יום לאחר ההמלטה, וכמו כן פרות בהמלטה שניה ושלישית.
 - ◀ רשימת הפרות שתעמודנה לשיפוט תסופק כל 3-4 חודשים על ידי מחשב האגודה או המחשב המרכזי.
- תוצאות השיפוט יירשמו מיד על כרטיס ההזרעה של הפרה הנשפטת. כמו כן, ניתן יהיה לקבוע את הפר המתאים להזרעתה. ליד שם הפר המומלץ יירשם על כרטיס ההזרעה: פר בעדיפות ראשונה, שניה.
- ◀ תוצאות השיפוט יועברו למחשב המרכזי ויעובדו, על מנת לקבל את הסיכום לפי אב הפרה ופרמטרים נוספים, ככל שיידרש לשם פירסומו בלוח הפרים.
- יתרונות השיטה המוצעת**
 - ניתן יהיה לקבל תוך פרק זמן קצר – שנה, שנתיים – שיפוט כולל של העדר הישראלי.
 - הבוקר במשק יקבל תמונה נכונה של המבנה הגופני של עדדו, בעיקר בנוגע לעיניים, ויוכל לקבל הנחיות סבירות לשם שיפור באותן התכונות הרצויות לו.
 - התאמת הפר לפרה תעשה בצורה מתוכננת ולא אקראית כפי שזה נהוג היום ותימונע גם ההזרעה בקרבת דם בלתי רצויה.
 - האגודה תוכל לתכנן יותר טוב את הפצת הזרמה, בעיקר של הפרים המצטיינים והמבוקשים ביותר אשר כמות זרמתם מוגבלת.
 - ייווצר קשר הדוק יותר בין הבוקרים והמזריעים.
 - רמתו המקצועית של המזריע תעלה עקב עיסוקו בטיפוח, ולמעשה הוא יהיה טכנאי טיפוח והזרעה.
- יש לבדוק את העלות הכספית של הצעה זו, בהשוואה להעסקת 2-3 שופטים מקצועיים במשרה מלאה ולשקול, האם השיפוט על ידי הבוקרים בלבד יוכל לענות על כל האתגרים המקצועיים שמשימה זו מחייבת.

